

הסדר כספי למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי
וכהן-קדמי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן – תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לתקן את סעיף 1 להחלטה מס' 821 מיום 22 בפברואר 2021 שעניינה הסדר כספי למשפחות עולי תימן, המזרח והבלקן אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות (להלן – **החלטת הממשלה המקורית**), באופן דומה לתיקון עליו הוחלט בהחלטה מס' 1678 מיום 24 ביוני 2022 שעניינה הסדר כספי למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן – תיקון החלטת ממשלה (להלן – **תיקון החלטת הממשלה**), כך שניתן יהיה להגיש בקשה לקבלת סכום כספי עד ליום 1 בספטמבר 2023, וזאת בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה המקורית.

דברי הסבר

רקע כללי

1. במסגרת החלטה מס' 821 מיום 22 בפברואר 2021 שעניינה הסדר כספי למשפחות עולי תימן, המזרח והבלקן אשר עניין ילדיהן נדון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי (להלן – **החלטת הממשלה המקורית**), הוקצה סכום של 162 מיליון ₪ לצורך ביצוע ההסדר הכספי בהתאם לתנאים שנקבעו.
2. בהתאם למתווה שגובש, ועל פיו פועלת וועדת היישום לבחינת הבקשות לקבלת סכום כספי, משפחות אשר עניין ילדיהן נדון בוועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי, ואשר נמצא בוועדה האחרונה שדנה בעניין כי הילד אשר נערכה בדיקה בעניינו נפטר וכי לא נמסר למשפחה דבר פטירתו בזמן אמת, ובכלל זה נסיבות פטירתו, או שמקום קבורתו לא אותר, או שמקום הקבורה אותר באיחור ניכר, זכאיות להגיש בקשה לקבלת סכום כספי כולל בסך של 150,000 ש"ח. משפחות אשר עניין ילדיהן נדון כאמור ולא נמצאו ממצאים שיכולים להעיד על גורלו, זכאיות להגיש בקשה לקבלת סכום כספי כולל בסך של 200 אלף ש"ח.
3. הסכום הכספי הכולל מתחלק בין בני המשפחה, הכוללים את הוריו ואחיו של הילד בלבד (וככל שמי מהם נפטר, אזי יורשיו של אותו בן משפחה רשאים להגיש בקשה כאמור בשל חלקו של אותו בן משפחה שנפטר), בהתאם לעקרונות החלטת הממשלה המקורית.
4. קבלת הסכום מותנית במסירת התחייבות בכתב על ויתור וסילוק מכל תביעה כספית בעניין זה.
5. בסעיף 1 להחלטת הממשלה המקורית נקבע כי ניתן יהיה להגיש בקשות לקבלת הסכום הכספי עד ליום 30 בנובמבר 2021 וכי ככל שיהיה צורך בכך, ועדת ההיגוי תהא רשאית להאריך את המועד להגשת בקשות כאמור לתקופה אחת של עד חצי שנה לכל היותר. ביום 8 בנובמבר 2021, החליטה ועדת ההיגוי על הארכת המועד להגשת בקשות בחצי שנה נוספת ועד ליום 1 ביוני 2022.
6. ביום 24 ביוני 2022, נוכח היקף מיצוי נמוך מתוך הסכום הכספי שהוקצה לטובת העניין, ולאור הערכה שקיים פוטנציאל זכאים שטרם מימש את זכותו, התקבלה החלטה ממשלה מס' 1678 שעניינה "הסדר כספי למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן – תיקון החלטת ממשלה", במסגרתה תיקנה הממשלה את החלטת הממשלה המקורית כך שהמועד להגשת בקשות בהתאם להחלטת הממשלה המקורית הוארך עד ליום 1 במרץ 2023.
7. מתוך הסכום שהוקצה עד כה מומשו 25 מיליון ש"ח, וכ-35 מיליון ש"ח נוספים, צפויים להיות משולמים בהמשך בעד בקשות שהוגשו עד כה ונמצאות בשלבים שונים של בחינה.
8. לאור ההערכה שקיים פוטנציאל שטרם מוצה למימוש הכספים שהוקצו במסגרת החלטת הממשלה המקורית, מבוקש להאריך את התקופה בה ניתן יהיה להגיש בקשה לקבלת סכום כספי עד ליום 1 בספטמבר 2023.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין.

תקציב

ללא תקציב נוסף.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 1712 מיום 21.04.2002.

החלטה מס' 1584 מיום 26.06.2016.

החלטה מס' 2040 מיום 18.09.2017.

החלטה מס' 821 מיום 22.2.2021.

החלטה מס' 1678 מיום 24.6.2022.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת עמדת היועצים המשפטיים של משרד האוצר ומשרד המשפטים.

סיווגים

סיווג ראשי: שינוי.

סיווג משני: אחר.

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה.

מגישים: שר האוצר
שר המשפטים

כ"ה בשבט התשפ"ג
16 בפברואר 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הסדר כספי למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן – תיקון החלטת ממשלה והארכת מועד להגשת בקשות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהחלטת הממשלה מס' 821 מיום 22 בפברואר 2021 גובש מתווה לתשלום כספי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן, למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי בהתאם לעקרונות המופיעים בהחלטה, תוך שהוקצה לצורך כך סכום של 162 מיליון ש"ח (להלן: "החלטת הממשלה המקורית").

הגשת הבקשות לתשלום כספי במסגרת המתווה הוגבלה לפרק זמן של חצי שנה בתקופה שבין יום 1 ביוני 2021 לבין יום 30 בנובמבר 2021. עוד נקבע בהחלטה 821 כי ועדת ההיגוי שהוקמה על ידי שר האוצר בהתאם להחלטה, תוכל להאריך מועד זה לפרק זמן של עד חצי שנה נוספת, כל שתשתכנע כי קיימת הצדקה לכך. ביום 8 בנובמבר 2021 החליטה ועדת ההיגוי על הארכת המועד להגשת בקשות בחצי שנה נוספת עד ליום 1 ביוני 2022.

ביום 24 ביוני 2022, לאור היקף מיצוי הזכאות הנמוך, התקבלה החלטה ממשלה מס' 1678 שעניינה "הסדר כספי למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן – תיקון החלטת ממשלה", במסגרתה תיקנה הממשלה את החלטת הממשלה המקורית כך שהמועד להגשת בקשות בהתאם להחלטה יוארך עד ליום 1 במרץ 2023.

עד כה, מתוך הסכום שהוקצה לצורך מימוש המתווה, מומשו כ- 25 מיליון ש"ח, וכ- 35 מיליון ש"ח נוספים צפויים להיות משולמים בהמשך בעד בקשות שהוגשו ועודן בשלבי בחינה.

לאור ההערכה כי קיים פוטנציאל נוסף שטרם מוצה למימוש הכספים שהוקצו במסגרת החלטת הממשלה המקורית ועל מנת להגדיל את היקף הזכאים שימצו את זכותם לפי החלטת הממשלה המקורית, מוצע, לקבוע הארכת נוספת לתקופה שבה ניתן יהיה להגיש בקשה לקבלת סכום כספי כאמור בהחלטה, וזאת עד ליום 1 בספטמבר 2023.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדות היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

16. ס. נ. ע.

היועץ המשפטי של משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם

&

היועצת המשפטית של משרד המשפטים

לאה רקובר

חתימה

תפקיד

שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 821 של הממשלה מיום 22.02.2021.

821.

הסדר כספי למשפחות עולי תימן, המזרח והבלקן אשר עניין ילדיהן נדון
במסגרת ועדות

מ ח ל י ט י ס, בעקבות פרשת ילדי עולי תימן, המזרח והבלקן שהתרחשה בשנים הראשונות שלאחר קום המדינה, פרשה כואבת בתולדות מדינת ישראל, המלווה את סדר היום הציבורי מזה עשרות שנים ומהווה פצע פתוח בחברה הישראלית, מביעה ממשלת ישראל צער על האירועים שהתרחשו בימיה הראשונים של המדינה ומכירה בסבלן של המשפחות אשר ילדיהן היו חלק מפרשה כאובה זו. מתוך הבנה עמוקה והכרה בסבלן של המשפחות, מבקשת הממשלה לאשר את המתווה הכספי כדלקמן:

1. בני משפחות אשר עניין ילדיהן נדון באחת משלוש הוועדות, ומסקנת הוועדה האחרונה בעניינו של אותו ילד הייתה כי הילד נפטר או שלא נמצא ממצא שיכול להעיד על גורלו, כפי שיפורט בהמשך, רשאים להגיש בקשה לקבלת סכום כספי. ניתן יהיה להגיש בקשה כאמור בתקופה שבין יום 1 ביוני 2021 לבין יום 30 בנובמבר 2021.
2. לעניין החלטה זו, בני משפחה כוללים את הוריו ואחיו של הילד בלבד. ככל שמי מביניהם נפטר, יהיו רשאים יורשיו של אותו בן משפחה להגיש בקשה כאמור בשל חלקו של אותו בן משפחה שנפטר.
3. הסכום הכספי שיועבר למשפחה שתגיש בקשה ישולם באופן חד-פעמי ולפנים משורת הדין, כדלקמן:

- א. סך כולל של 150 אלף ש"ח שיתחלק בין כל בני משפחה, במקרה שמסקנת הוועדה האחרונה הייתה כי ילדה של המשפחה נפטר וכי לא נמסר למשפחה דבר פטירתו בזמן אמת ובכלל זה נסיבות פטירתו, או שהילד נפטר ומקום קבורתו לא אותר, או שמקום קבורתו אותר באיחור ניכר.
- ב. סך כולל של 200 אלף ש"ח שיתחלק בין כל בני משפחה, במקרה שמסקנת הוועדה האחרונה הייתה כי לא ידוע מה עלה בגורלו של הילד.

4. יובהר כי לגבי משפחה שמסקנת אחת משלוש הוועדות התייחסה ליותר מילד אחד של אותה משפחה, יחולו הוראות החלטה זו בנפרד לגבי כל ילד.
5. הסכום הכספי הכולל כאמור בסעיף 3 יחולק בין בני המשפחה. ככלל, החלוקה תהיה באופן הבא:
 - א. הסכום הכולל יחולק במספר הכולל של הורים ואחים (להלן – חלקו של בן משפחה). לעניין זה, יראו את כל אחד מההורים כשני בני משפחה.
 - ב. כל אחד מההורים יהיה זכאי לפעמיים חלקו של בן המשפחה.
 - ג. כל אחד מהאחים יהיה זכאי לחלקו של בן משפחה.
6. קבלת הסכום הכספי לכל אחד מבני המשפחה תותנה במסירת התחייבות שלו בכתב על ויתור וסילוק מכל תביעה כספית בעניין זה, בין תביעה קיימת שהוגשה לבית המשפט ובין תביעה עתידית של בן המשפחה שיקבל את הסכום הכספי, בנוסף שעליו תחליט ועדת ההיגוי.
7. להטיל על שר האוצר להקים ועדת היגוי שתפקידה לקבוע את אופן ומועדי יישום ההחלטה, בכלל זה אופן הגשת הבקשות ובחינתן, קביעת נוסח טופס ויתור וסילוק וסדרי העבודה בבדיקת הבקשות. בוועדה יהיו חברים: החשב הכללי במשרד האוצר או נציגו – יו"ר, היועץ המשפטי של משרד האוצר או נציגו – חבר, משנה לפרקליט המדינה לעניינים אזרחיים או נציגה – חברה. ככל שיהיה צורך בכך, רשאית ועדת ההיגוי להאריך את המועד להגשת הבקשות לתקופה אחת של עד חצי שנה נוספת לכל היותר. ועדת ההיגוי לא תהיה רשאית לשנות את הגדרת המשפחות הזכאיות האמורות בסעיף 1 לעיל ואת סכומי התשלום הכספי האמורים בסעיף 2 לעיל.
8. לצורך מימון העלות הכרוכה ביישום החלטה זו, הוקצה בתכנית הפעולה המפורטת, כמשמעותה בסעיף 3ב(א1)(2)(א)(3) לחוק יסוד: משק המדינה, סכום של 162 מיליון ש"ח. הקצאת התקציב לפי החלטה זו כפופה להוראות סעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות סעיף 49ב לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

יובהר, כי אין בכוחו של מתווה כספי באשר הוא להביא מזור לסבל שנגרם למשפחות. עם זאת, מדינת ישראל מקווה שיהיה בו כדי לסייע להליך השיקום והאיתוי של הפצע החברתי אשר פרשה זו יצרה בחברה הישראלית.

לעניין החלטה זו -

"שלוש הוועדות" - כל אלה:

מוזכירות הממשלה

1. "ועדת חקירה לגילוי ילדי תימן" הידועה בשם "ועדת בהלול-מינקובסקי" אשר הגישה מסקנותיה בשנת 1968 ;
 2. "הוועדה לבירור גורל ילדי תימן הנעדרים" הידועה בשם "ועדת שלגי" אשר הגישה מסקנותיה בשנת 1995 ;
 3. "ועדת החקירה הממלכתית בעניין פרשת היעלמותם של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954" הידועה בשם "ועדת קדמי" אשר הגישה מסקנותיה בשנת 2001.
- "הוועדה האחרונה" – הוועדה המאוחרת מבין שלוש הוועדות שדנה במקרה מסוים.

מוכירות הממשלה

החלטה מספר 1678 של הממשלה מיום 24.06.2022 .

1678. הסדר כספי למשפחות אשר עניין ילדיהן נידון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן - תיקון החלטת ממשלה

דברי פתיחה

מניין קולות

מ ח ל י ט י ס :

א. לתקן את סעיף 1 להחלטה מספר 821 של הממשלה מיום 22 בפברואר 2021, שעניינה הסדר כספי למשפחות עולי תימן, המזרח והבלקן אשר עניין ילדיהן נדון במסגרת ועדות בהלול-מינקובסקי, שלגי וכהן-קדמי (להלן – "ההחלטה"), כך שניתן יהיה להגיש בקשה לקבלת סכום כספי עד ליום 1 במרץ 2023.

ב. לתקן את סעיף 8 להחלטה, כך שמתוך הסכום של 162 מיליון ש"ח שהוקצו במסגרת ההחלטה, סך של 1.2 מיליון ש"ח יוקצה לצורך פרסום והעלאת המודעות לזכאות המשפחות להסדר הכספי שנקבע בהחלטה.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 19(ב) בתקנון לעבודת הממשלה.

הערה